

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/55/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617205027
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2017:5617205027.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletého V. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom S. X, X. S., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Mesto Liptovský Mikuláš, so sídlom Štúrova 1989/14, Liptovský Mikuláš, IČO: 00 315 524, dieťa rodičov: matky S. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom N. XXX/ X, Q., X. S., a otca L. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom Mesto X. S., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok, so sídlom Dončova 6, Ružomberok, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, na nariadenie neodkladného opatrenia, o nariadení neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Maloletý V. G., nar. XX. XX. XXXX sa do vykonateľnosti rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 9P/55/2017 o nariadení ústavnej starostlivosti maloletého dieťaťa z v e r u j e do starostlivosti Reedukačného centra, so sídlom Mierová 137, Tornaľa, IČO: 11 15 71.

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého V. G., nar. XX. XX. XXXX, mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima (27,13 Eur), vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Reedukačného centra, so sídlom Mierová 137, Tornaľa, IČO: 11 15 71, od zverenia maloletého dieťaťa do starostlivosti uvedeného zariadenia.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého V. G., nar. XX. XX. XXXX, mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima (27,13 Eur), vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Reedukačného centra, so sídlom Mierová 137, Tornaľa, IČO: 11 15 71, od zverenia maloletého dieťaťa do starostlivosti uvedeného zariadenia.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš) podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 19. 06. 2017 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, ktorým sa domáhal, aby súd rozhodol o odovzdaní maloletého V. G., J.. XX. XX. XXXX do starostlivosti Reedukačného centra v Tornali a aby zaviazal rodičov maloletého prispievať na výživu maloletého 30 % zo sumy životného minima na účet reedukačného centra. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletý bol uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/52/2016-51 zo dňa 30. 11. 2016 dočasne odňatý z osobnej starostlivosti otca a na účely zabezpečenia odbornej pomoci dieťaťu bol maloletému nariadený pobyt v Reedukačnom centre v Tornali na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia. Dôvodom uloženia tohto výchovného opatrenia maloletému bolo jeho problémové správanie v rodinnom prostredí a jeho protispoločenská činnosť. Výchovné opatrenie a pobyt maloletého v uvedenom zariadení sa má skončiť dňa 30. 06. 2017. Zo správy reedukačného centra zo dňa 31. 05. 2017 vyplýva, že osobnosť maloletého je aktívna, emocionálne labilná, dominantná, racionálna a introvertná. Je mu cudzí koncept socializácie. Pocity viny či empatia sú v jeho predstavách neznáme. Svet vidí taký aký si ho on predstavuje, nie taký, aký v skutočnosti je. Má ťažkosti v

styku s inými ľuďmi a zraňuje city svojich blízkych. V konfliktných situáciách sa väčšinou rozhodne nesprávne. Jeho rodina o neho nejaví záujem, čo na maloletého pôsobí negatívne. Maloletý je výchovne usmerniteľný, potrebuje vymedzené jasné hranice a citlivý prístup. V závere reedukačného centra skonštatovalo, že výchovné opatrenie nesplnilo svoj účel a v prevýchovnom procese je potrebné naďalej pokračovať a nariadiť ústavnú starostlivosť. V správaní maloletého je badať drobné pokroky. Navrhovateľ ďalej uviedol, že maloletý žil od r. 2008 v neúplnej rodine. Manželstvo jeho rodičov bolo v tom čase rozvedené a maloletý bol na čas po rozvode zverený do osobnej starostlivosti otca. Zo sociálnopatologických javov sa v rodine vyskytuje trestná činnosť otca, ktorý sa toho času nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Matka odmieta zabezpečovať starostlivosť o maloletého, nesúhlasí ani s krátkodobými pobytmi syna vo svojej domácnosti. Súhlasí, aby bola maloletému nariadená ústavná starostlivosť. Maloletý bol v minulosti dvakrát na základe žiadosti otca umiestnený do Reedukačného centra Čerenčany na dobrovoľný pobyt z dôvodu výchovných problémov v rodine. Taktiež absolvoval dobrovoľný diagnostický pobyt v Diagnostickom centre pre deti Ružomberok. Maloletý bol rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/96/2016 zo dňa 27. 02. 2017 odsúdený za prečin krádeže na trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiace. Súd mu výkon trestu podmienenčne odložil a určil skúšobnú dobu vo výmere 1 rok. V súčasnosti je maloletý trestne stíhaný pre prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty (č. ČVS: ORP-192/2VYS-LM2016). Osobnostný profil maloletého si vyžaduje iný štýl a metódy práce, aby dokázal fungovať prijateľným spôsobom. Výchovné problémy u maloletého vylučujú prostredie bežnej rodiny. V jeho správaní sú vážne nedostatky, ktoré je potrebné eliminovať. V súčasnom období má maloletý rezervované miesto v reedukačnom centre v Tornali. Navrhovateľ k svojmu návrhu pripojil ako dôkaz fotokópiu správy Reedukačného centra v Tornali zo dňa 31. 05. 2016

2. § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“)

Neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

3. § 367 ods. 1 CMP

Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

4. § 367 ods. 2 CMP

O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

5. § 366 CMP

Neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

6. § 2 ods. 1 CMP

Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)

Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. § 325 ods. 1 CSP

Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. § 326 ods. 1 a 2 CSP

V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

10. § 329 ods. 1 prvá veta CSP

Súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. § 329 ods. 2 CSP

Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. § 330 ods. 1 a 2 CSP

Súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

13. čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR)

Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

14. § 62 ods. 1, 2 a 3 ZR

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. § 75 ods. 1 ZR

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 o životnom minime

Za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 90,42 eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa, o nezaopatrené dieťa.

17. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach (vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých). Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloletého podľa § 367 CMP. Súd pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia nepostupoval podľa tohto zákonného ustanovenia, nakoľko v zmysle § 329 ods. 2 CSP je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu (19. 06. 2017) a ku dňu vydania tohto uznesenia (21. 06. 2017) sa maloletý nenachádza v dispozičnej sfére rodičov a ani inej osoby. Na základe toho nie je potrebné neodkladným opatrením podľa § 367 ods. 1 CMP nariadiť, aby bol maloletý odovzdaný určenému zariadeniu. Vzhľadom na uvedené súd pri rozhodnutí o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový

poriadok (lex generalis). Tento v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť.

18. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený.

19. Z návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš na nariadenie neodkladného opatrenia súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Pri rozhodovaní súd vždy prihliada na záujem maloletého dieťaťa najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Z dosiaľ predložených listinných dôkazov mal súd osvedčené, že zdravý vývoj, riadna výchova a ochrana záujmov maloletého vyžaduje okamžitú úpravu neodkladným opatrením, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu vo veci samej. V danej veci je nevyhnutne potrebné, aby boli bezodkladne upravené pomery účastníkov konania, nakoľko matka maloletého o výchovu dieťaťa nemá záujem a otec, do ktorého osobnej starostlivosti bol maloletý právoplatne zverený, sa v súčasnosti nachádza na základe rozhodnutia súdu vo výkone trestu odňatia slobody.

20. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/52/2016-51 zo dňa 30. 11. 2016, právoplatným dňa 29. 12. 2016, bol maloletý V. G. dočasne odňatý z osobnej starostlivosti otca a na účely zabezpečenia odbornej pomoci dieťaťu bol maloletému nariadený pobyt v Reedukačnom centre v Tornali, a to na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia (t. j. do 29. 06. 2017). Z predloženej správy Reedukačného centra v Tornali zo dňa 31. 05. 2017 mal súd preukázané, že prejavy správania maloletého sú nevyrovnané a reedukačný proces naďalej prebieha. Maloletý trpí poruchami správania, ktoré sa prejavujú útekmi z centra, požívaním drog, ľahostajnosťou k vypracovávaniu úloh či nerešpektovaním inštrukcii vychovávateľov. Uložené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel, nakoľko v správaní maloletého je badať len drobné pokroky. Najmä kvôli nedostatkom v prejavoch správania maloletého je v prevýchovnom procese potrebné naďalej pokračovať. Maloletý už v minulosti absolvoval dobrovoľné pobyty v Reedukačnom centre Čerenčany i v Diagnostickom centre pre deti Ružomberok. Opakovane sa dopustil priestupkov proti verejnému poriadku a proti majetku a v súčasnosti je trestne stíhaný Okresným riaditeľstvom PZ Liptovský Mikuláš č. ČVS: ORP-192/2VYS-LM2016 za prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty. Súd má za to, že je najmä v záujme maloletého, ale aj vo verejnom záujme, aby bol maloletý zverený do starostlivosti zariadenia, ktoré sa špecializuje na deti s poruchami správania. V takomto zariadení je možné očakávať výchovné pôsobenie na maloletého s cieľom, aby mu bolo v budúcnosti zabránené v ďalšom protispoločenskom konaní. Vzhľadom na to, že maloletý sa nenachádza vo faktickej starostlivosti žiadneho z rodičov a ani inej osoby, nariadil súd neodkladné opatrenie, ktorým dočasne (do rozhodnutia o nariadení ústavnej starostlivosti vo veci samej) zveril maloletého Róberta Baláža do ústavnej starostlivosti určeného zariadenia.

21. Súčasne súd podľa § 366 CMP uložil rodičom maloletého prispievať na výživu dieťaťa v nevyhnutnej miere, a to každému z nich sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima (90,42 Eur) na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa, ktorá v súčasnej dobe predstavuje 27,13 Eur mesačne. Výživné sú rodičia povinní platiť na účet Reedukačného centra v Tornali, od zverenia maloletého dieťaťa do starostlivosti uvedeného zariadenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v 2 vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).